

Pan
Krzysztof Szczerba
Radny Rady Miejskiej Wrocławia

Wrocław, dnia 12 listopada 2015r.

DSS. 53.2.2015 W/86058 2015

Dotyczy: zapytania w sprawie koczowiska przy ul. Kamieńskiego

Szanowny Panie!

Odpowiadając na przesłane w dniu 06.11.2015 zapytanie dotyczące koczowiska przy ul. Kamieńskiego pragnę poinformować, że Miasto Wrocław podjęło szereg działań mających na celu systemowe rozwiązanie problemu, którego nie da się jednak rozwiązać tylko siłami samorządu lokalnego. Od początku podkreślaliśmy, że wymaga to interwencji, pomocy i programu wdrożonego przez instytucje administracji rządowej.

Zasięg problemu nielegalnych koczowisk obywateli rumuńskich pochodzenia romskiego nie ma wymiaru tylko lokalnego. Od lat rozwiązania w tej kwestii usilnie poszukuje nie tylko Wrocław, ale także wiele innych miast w Europie. Problem występowania nielegalnych koczowisk powinien być rozpatrywany w kontekście zjawisk migracyjnych, a zakres podejmowanych działań regulowany w ramach rządowej polityki migracyjnej na terenie całego kraju.

Przedstawiciele Gminy Wrocław zdając sobie sprawę z wielowątkowości problemu nielegalnych koczowisk, w tym także ich uciążliwości dla okolicznych mieszkańców próbowały i wciąż próbują zaangażować w niniejszą sprawę inne podmioty, w szczególności przedstawicieli administracji rządowej. Niestety z przykrością stwierdzamy, że Gmina Wrocław w staraniach dotyczących poszukiwania skutecznych form rozwiązania niniejszego problemu pozostawała do tej pory osamotniona.

Wszystkie instytucje potwierdzają złożoność sytuacji i jej wielowątkowość. Niestety dotychczasowe działania powoływanych zespołów zarówno na szczeblu rządowym jak i wojewódzkim nie przyniosły oczekiwanej spójnej procedury postępowania władz państwowych i samorządowych w odniesieniu do istniejącego problemu.

Zgadzam się z Panem w kwestii dotyczącej równości wszystkich obywateli wobec prawa, jednakże fundamentem na jakim opierać ma się państwo prawa muszą pozostać powszechnie obowiązujące w tej kwestii przepisy prawne.

Mając na uwadze powyższe, władze Wrocławia starają się rozwiązać problem nielegalnego zajęcia terenu Gminy Wrocław przez koczujących obywateli Rumunii na drodze prawnej.

W dniu 19 kwietnia 2013 r. Gmina Wrocław złożyła w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej w Wydziale I Cywilnym pozew o opróżnienie, opuszczenie i wydanie nieruchomości będących własnością Gminy Wrocław położonych w Wrocławiu w sąsiedztwie ul. Kamieńskiego. Od tego czasu odbyły się

trzy rozprawy sądowe. W chwili obecnej proces w dalszym ciągu jest w toku, nigdy nie został zawieszony. Pragniemy nadmienić, iż Gmina Wrocław nie ma bezpośredniego wpływu na długość postępowania sądowego prowadzonego przez niezawisły sąd. Złożenie niniejszego pozwu jest oczywistym wyrazem braku akceptacji władz Wrocławia dla tworzenia nielegalnych koczowisk i zajmowania bezprawnie nieruchomości należących Gminy Wrocław. Rozumiejąc niezadowolenie mieszkańców pragniemy jednak podkreślić, że wszelkie działania podjęte w imieniu Gminy Wrocław muszą mieć oparcie w powszechnie obowiązujących przepisach prawnych, dlatego niezbędne jest w tej sprawie oczekiwanie na wyrok sądu.

Jednocześnie informujemy, że toczyły i toczą się postępowania administracyjne prowadzone przez organy nadzoru budowlanego tj. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego i Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, w stosunku do obiektów znajdujących się przy ul. Kamieńskiego. Postępowania te dotyczą poszczególnych obiektów znajdujących się na nieruchomości i są na różnym etapie postępowania. Od decyzji organu I instancji złożone zostały odwołania ze względu na uznanie Gminy jako inwestora tych obiektów, a nie faktycznie Romów, którzy je posadowili nielegalnie na gruncie Gminy. W niektórych sprawach złożone zostały także skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. W naszej ocenie dla trwałego rozwiązania problemu i podjęcia określonych czynności wynikających z decyzji administracyjnych zasadne jest zakończenie wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez niezależne od Gminy organy.

Obok toczących się postępowań na drodze prawnej Miasto Wrocław ustawicznie podkreśla konieczność współpracy z innym organami władzy publicznej. Wszystkie spotkania i prace wielosektorowych zespołów kończyły się zgodnymi wnioskami, że rozwiązanie problemu wymaga zaangażowania administracji rządowej i wielostronnej współpracy oraz zmian legislacyjnych. Na dzień dzisiejszy niestety należy stwierdzić, że mimo szeregu czynności podjętych przez Miasto dotychczasowe rozmowy z przedstawicielami rządu nie doprowadziły do trwałego rozwiązania problemów społeczności romskiej przebywającej na nielegalnych koczowiskach. Poniżej przedstawiam wykaz działań podjętych w ramach współpracy z administracją rządową w latach 2014-2015 mających na celu rozwiązanie problemu nielegalnego koczowiska przy ul. Kamieńskiego.

1) W dniu 24.01.2014 r. m.in. z inicjatywy Miasta w Biurze Rzecznik Praw Obywatelskich odbyło się spotkanie poświęcone sytuacji rumuńskich Romów przebywających we Wrocławiu. W spotkaniu uczestniczyła Pani prof. I. Lipowicz Rzecznik Praw Obywatelskich, Pan J. Duda Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, przedstawiciele Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji (Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych) oraz przedstawiciele Departamentu Polityki Migracyjnej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych oraz Miasta Wrocław. Uczestnicy spotkania zgodzili się, że problem zapewnienia odpowiedniej pomocy i wsparcia Romom nie jest wyłącznie problemem lokalnym i wymaga podjęcia działań na szczeblu krajowym.

Pismem z dnia 24.04.2014r. Rzecznik Praw Obywatelskich poinformowała Prezydenta Wrocławia, że oczywistym pozostaje fakt, że problem zapewnienia Romom z koczowisk odpowiedniej pomocy i wsparcia nie jest wyłącznie problemem lokalnym i wymaga odpowiednich działań także na szczeblu centralnym. Rzecznik zapewniła, że nie ustaje w znalezieniu korzystnego dla wszystkich stron rozwiązania sytuacji kryzysowej. Podkreśliła również znaczącą rolę administracji lokalnej w rozwiązaniu tego typu sytuacji kryzysowych.

2) Pismem z dnia 14.02.2014r. przesłano do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wnioski i postulaty dot. planu wdrażania „Polityki migracyjnej Polski – stan obecny i postulaty Miasta Wrocław w tym zakresie”. Pismem z dnia 12.03.2014r. otrzymano stanowisko Departamentu Polityki Migracyjnej w MSW

3) W dniu 14 marca 2014r. w siedzibie Urzędu ds. Cudzoziemców w Warszawie odbyło się spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele Kancelarii RP, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, Komendy Głównej Policji, Komendy Komisariatu Psie Pole, Komendy Głównej Straży Granicznej, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Miasta Wrocław (Wiceprezydent W. Adamski, Wiceprezydent A. Szarycz, Dyrektor Wydziału Prawnego). Potwierdzono brak jednolitej i spójnej doktryny postępowania władz państwowych oraz samorządowych w odniesieniu do problemu koczowisk. Podkreślono, że sytuacja jest skomplikowana i wielowątkowa, z jednej strony jest to grupa od pokoleń narażona na wykluczenie społeczne, z drugiej strony zachowująca się w sposób nie akceptowalny przez społeczność lokalną, w której obecnie przebywają. Uznano, że bardzo ważne jest wypracowanie jednolitego i skutecznego podejścia do rozwiązywania tego problemu, a warunkiem koniecznym jest współdziałanie wielu instytucji i podmiotów. Jako właściwe forum do zbadania niniejszej sprawy wskazano Zespół ds. Migracji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w skład którego wejdą przedstawiciele poszczególnych resortów i zapraszanych instytucji, w tym przedstawiciele administracji rządowej. Niestety mimo wskazania odpowiedzialnego podmiotu nie zorganizowano dalszych spotkań w sprawie.

4) W dniu 16 kwietnia 2014r. z inicjatywy władz miasta Wrocławia zorganizowano w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim spotkanie z P. Vasile Daniel Sekretarzem Stanu-Przewodniczącym Krajowej Agencji ds. Romów w Rumunii oraz P. Dragos Gheorghiu, Konsulem Generalnym Rumunii w Polsce oraz przedstawicielami Urzędu Wojewódzkiego (m.in. Wicewojewodą P. E.Mańkowska) i przedstawicielami Miasta Wrocław (m.in. Wiceprezydenta P. A. Szarycz). W spotkaniu uczestniczyły również organizacje pozarządowe (Stowarzyszenie Ludzie Ludziom i w drugiej części spotkania Stowarzyszenie Nomada). Przedstawiciel rządu Rumunii zadeklarował wsparcie Ambasady w uzupełnieniu niezbędnych dokumentów. Podkreślił konieczność współpracy rządu Rumunii, Ambasady oraz przedstawicieli administracji rządowej i władz samorządowych Wrocławia w celu wypracowanie wspólnego planu działania.

5) W dniu 24 kwietnia 2014r. Komenda Miejska Policji we Wrocławiu zorganizowała spotkanie, w którym uczestniczyli m.in. Komendanci Komisariatów Policji we Wrocławiu, Komendant Straży Granicznej, Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych UM Wrocław, Z-ca Dyrektora MOPS ds. Pomocy Społecznej, przedstawiciel Komendy Miejskiej w Poznaniu oraz przedstawiciele: Straży Miejskiej Wrocław i Sanepidu. Na spotkaniu prezentowane były przez Policję, Straż Miejską, Straż Graniczną i Sanepid, dotychczasowe działania związane z obecnością Romów rumuńskich we Wrocławiu. Policja przedstawiła problemy wynikające z pracy z Romami rumuńskimi m.in. brak tłumacza języka rumuńskiego. Przedstawiciel Komendy Miejskiej w Poznaniu przedstawił dotychczasowe działania podejmowane w Poznaniu na rzecz Romów Rumuńskich m.in. przedstawił program „Powrót z ulicy” realizowany wspólnie z MOPS i pracownikami Wydziału Nieletnich i Patologii Komendy. Na spotkaniu nie padły dalsze ustalenia dotyczące przyszłej pracy ze społecznością Romów rumuńskich.

6) Zarządzeniem Wojewody nr 150 z dnia 10.06.2014r. powołany został przez Wojewodę Dolnośląskiego zespół doradczy. W założeniach zadania zespołu ukierunkowane są na poszukiwanie rozwiązań w ramach obowiązującego w Polsce prawa, które przyczynia się do poprawy sytuacji związanej z pobytem rumuńskich Romów we Wrocławiu. Równorzędną kwestią w pracach zespołu jest także dbanie o interes mieszkańców Gminy Wrocław skarżących się na uciążliwe sąsiedztwo związane z istnieniem koczowisk. W pracach zespołu uczestniczą przedstawiciele służb publicznych i innych organów oraz instytucji mogących wspierać poszukiwanie rozwiązań ww. zakresie, w tym Dolnośląski Urząd Wojewódzki, Ambasada Rumunii, Urząd Miejski, Straż Miejska, Policja, Straż Graniczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Narodowy Fundusz Zdrowia, Kuratorium Oświaty, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Urząd ds. Cudzoziemców, Przedstawicielstwo Regionalnej Komisji Europejskiej, Archidiecezja

Wrocławską, Prawosławną Diecezję Wrocławsko – Szczecińską, Uniwersytet Wrocławski. Prezydent Wrocławia do prac w zespole wyznaczył 4 osoby (Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych, Dyrektora Departamentu Edukacji, Dyrektora Wydziału Prawnego oraz Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej). Koordynacja prac zespołu zajmuje się Dolnośląski Urząd Wojewódzki.

7) W dniu 25.06.2014r. Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia uczestniczył w spotkaniu, zorganizowanym w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, z przedstawicielami Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji, gdzie zaprezentował działania podejmowane przez Miasto na rzecz przeciwdziałania rasizmowi i dyskryminacji mniejszości romskiej.

8) Pismem z dnia 24 lipca 2014r. Pan P. Stachańczuk Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych poinformował o powołaniu eksperckiej grupy roboczej w sprawie obywateli Rumunii narodowości romskiej przebywających na terenie Wrocławia oraz problemów jakie wynikają z ich obecności i działalności. Zadania zespołu będzie pogłębiona diagnoza sytuacji oraz przedstawienie propozycji rozwiązań. Obsługa prac grupy będzie zajmował się Departament Polityki Migracyjnej MSW. Miasto Wrocław wskazało przedstawiciela do udziału w pracach grupy. Niestety nie zorganizowano dalszych spotkań w sprawie.

9) W dniu 3 sierpnia 2015 r. Pani M. Fuszara, Pełnomocniczka Rządu ds. Równego Traktowania, zorganizowała spotkanie w sprawie omówienia sytuacji Romów Rumuńskich przebywających na nielegalnym koczowisku na terenie Wrocławia, w związku z likwidacją koczowiska przy ul. Paprotnej. Inicjatorką spotkania była P. Premier E. Kopacz. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele ministerstw i administracji rządowej, Wojewody Dolnośląskiego, organizacji pozarządowych (m.in. Stowarzyszenie Nomada, Amnesty International), przedstawiciele władz miasta Wrocław, organizacji międzynarodowych (ODIHR-OBWE, Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji) oraz wrocławscy Romowie. Przedmiotem dyskusji poza przedmiotowym tematem był także problem edukacji romskich dzieci, odmienności kulturowej mniejszości romskiej i trudności w legalizacji pobytu Romów przybyłych do Polski. Pełnomocniczka Rządu zapowiedziała organizację kolejnych spotkań w tej sprawie.

10) W dniu 06.08.2015r. Miasto Wrocław zwróciło się do Krajowego Biura Międzynarodowej Organizacji do spraw Migracji z apelem o inicjowanie i wspieranie rozwiązań systemowych w ramach krajowych i europejskich polityk migracyjnych oraz programów integracyjnych na rzecz społeczności romskich, które pozwoliłyby na prowadzenie efektywnych działań uwzględniających problematykę nielegalnych koczowisk występujących na terenie kraju i Unii Europejskiej. W dniu 19.11.2015r. odbędzie się spotkanie przedstawicieli Miasta Wrocław z Dyrektorem Biura.

Pragniemy podkreślić, że Gmina Wrocław pomimo wspomnianego już osamotnienia w działaniach dalej będzie dążyła do rozwiązania przedmiotowego problemu. Niezwłocznie po ukonstytuowaniu się nowego rządu będziemy ponownie zwracali się do przedstawicieli administracji rządowej o wspólne wypracowanie procedur i mechanizmów postępowania, które zapewnią trwałe i systemowe rozwiązanie sytuacji koczujących we Wrocławiu Romów. Zdaniem Gminy Wrocław dotychczasowe doświadczenia pokazują, że funkcjonujące regulacje prawne nie zapewniają możliwości skutecznego rozwiązania problemu. Z jednej strony organy administracyjne nie są w stanie skutecznie wyegzekwować obowiązku rejestracji pobytu wynikającego z art. 20 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin. Zgodnie z tym przepisem, *jeżeli pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej trwa przez okres dłuższy niż 3 miesiące, obywatel UE jest obowiązany zarejestrować swój pobyt, a członek rodziny niebędący obywatelem UE jest obowiązany uzyskać kartę pobytu członka rodziny obywatela UE*. Nie wypełnienie obowiązku rejestracji pozostaje w sprzeczności

z art.15 przywołanej powyżej ustawy, który daje możliwość przebywania na terenie RP bez zachowania warunków pobytu określonych w ustawie tylko przez okres do 3 miesięcy jednak, jak pokazują dotychczasowe doświadczenia nie funkcjonują mechanizmy przeciwdziałające takiemu stanowi rzeczy. Z drugiej strony, brak rejestracji pobytu ma bezpośredni wpływ na możliwość objęcia tej społeczności pomocą społeczną, celem udzielenia wsparcia socjalnego.

Na koniec pragniemy podkreślić, że rozwiązanie przedmiotowej sprawy jest zdaniem władz Wrocławia sprawą bardzo ważną i konieczną z punktu widzenia mieszkańców Wrocławia, w szczególności okolicznych mieszkańców.

Z tego powodu w dalszym ciągu kontynuowane będą działania zmierzające do odzyskania nielegalnie zajętej nieruchomości gminnej, a także zaangażowania przedstawicieli administracji rządowej do zapewnienia skutecznych instrumentów, które pozwolą przeciwdziałać powstawaniu nielegalnych koczowisk tworzonych przez określone grupy ludności.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Jacek Sutryk

Do wiadomości:

1. Biuro Rady Miejskiej
2. Biuro Prezydenta